

Rodina, participace a bezpečí

Výchova bez násilí jako základ bezpečného dětství

Mgr. Magdaléna Černá
Vedoucí komunikace a prevence
Centrum LOCIKA

Centrum LOCIKA: od přímé pomoci k systémové změně

Chceme, aby všechny děti v ČR vyrůstaly v rodinách bez násilí.

Ochrana zájmu dítěte a nastavení zdravých vztahů v rodině.

Propojujeme přímou péči - komplexní pomoc - prevenci - advokacii.

- **přímá pomoc** - specializované centrum pro děti ohrožené násilím, pomoc pod jednou střešou
- **komplexní krizové poradenství**
- **prevence, osvěta a vzdělávání**

Ve své práci uplatňujeme trauma informovaný přístup a mezinárodní standardy.

Co vidíme v každodenní práci

- násilí na dětech často nevypadá „extrémně“
- **velká část dětí zažívá:**
  - fyzické tresty
  - křik, ponižování, zastrašování
- tyto formy jsou společensky normalizované
- **děti si odnáší:**
  - strach
  - nejistotu
  - narušené vztahy

**To, co považujeme za výchovu,
může být pro dítě zdrojem ohrožení.**

Proč nestačí řešit následky

Transgenerační přenos:

Násilí v dětství je hlavním rizikem pro páchání násilí v dospělosti a rozvoj duševních poruch.

Pozdní detekce:

System v ČR často zachycuje problémy rodin, až když dojde k tragédii, místo aby jim předcházel.

Ekonomika:

Násilí v blízkých vztazích stojí stát miliardy; investice do prevence a včasné podpory rodin zvyšuje budoucí schopnost dětí pracovat a odvádět daně .

Absence přípravy:

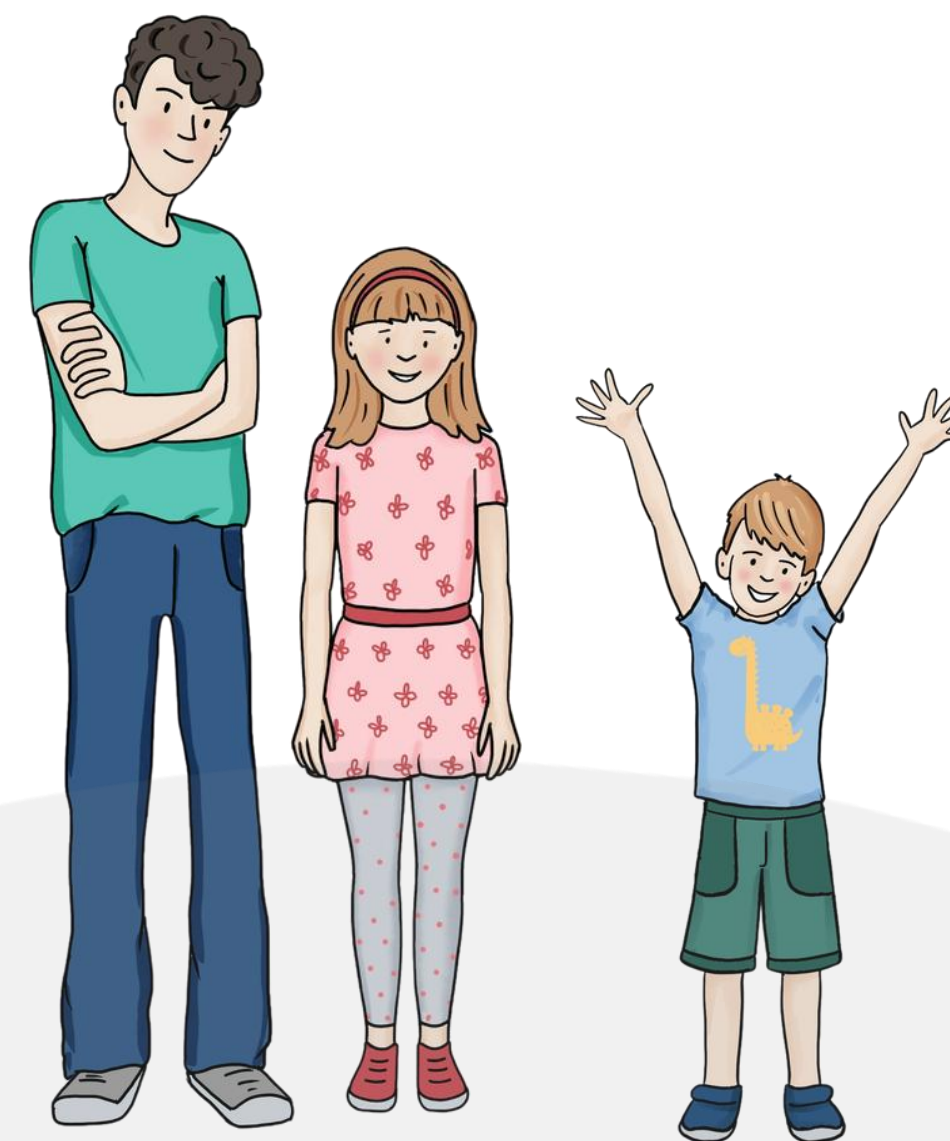
Rodičovství je nejvýznamnější zlom v životě, přesto neexistuje systémová příprava na tuto roli .

**Pokud chceme méně ohrožených dětí,
musíme začít dřív – v rodině.**

Iniciativa za dětství bez násilí

Cíle iniciativy:

- **Legislativa:** Ukotvení nepřijatelnosti tělesných trestů v občanském zákoníku .
- **Dostupnost:** Státem garantovaná síť specializovaných služeb ve všech regionech .
- **Osvěta:** Přístup každého rodiče k informacím, že i mírné tělesné tresty negativně ovlivňují vývoj dítěte.

Program Bezpečné dětství

Strategický vládní program zaměřený na:

- **Prevenci:** socio-emoční učení dětí a posílení včasné pomoci rodinám.
- **Včasnou detekci:** Vzdělávání odborníků v rozpoznávání ohrožení dítěte.
- **Koordinovanou intervenci:** Rozvoj multidisciplinární spolupráce a dostupnost specializovaných služeb pro ohrožené děti - vznik Dětských advokačních center

Důraz na mezioborovou spolupráci a sjednocení přístupů napříč systémem.

Bez koordinace systém selhává.

Co se loni podařilo?

Legislativní a systémové milníky

Klíčové novinky (2025/2026):

- **Dětský ombudsman:** Zřízení institutu pro ochranu práv dětí
- **Komise CDR:** Zavedení multidisciplinárního přezkumu úmrtí dětí pro poučení ze systémových chyb
- **Redefinice znásilnění a domácího násilí:** Modernizace zákonů chránících oběti
- **Dětský certifikát:** Ochrana dětí v kroužcích před osobami s násilnou historií
- **Novela občanského zákoníku:** tělesné tresty jsou od ledna 2026 považovány za nepřijatelné

**Změna už začala – otázka je, jak rychle
ji dokážeme přenést do praxe.**

Výchova bez násilí: Standard pro 21. století

Novela zákona:

- Od ledna 2026 jsou tělesné tresty v ČR zákonem považovány za **nepřijatelné**.

Věda říká:

- **Tresty neučí respektu**, ale strachu a víře, že silnější má právo ubližovat.

Fakt:

- Většina českých rodičů (**přes 84 %**) si přeje vychovávat své děti bez fyzických trestů.

Proč investovat do podpory rodičů

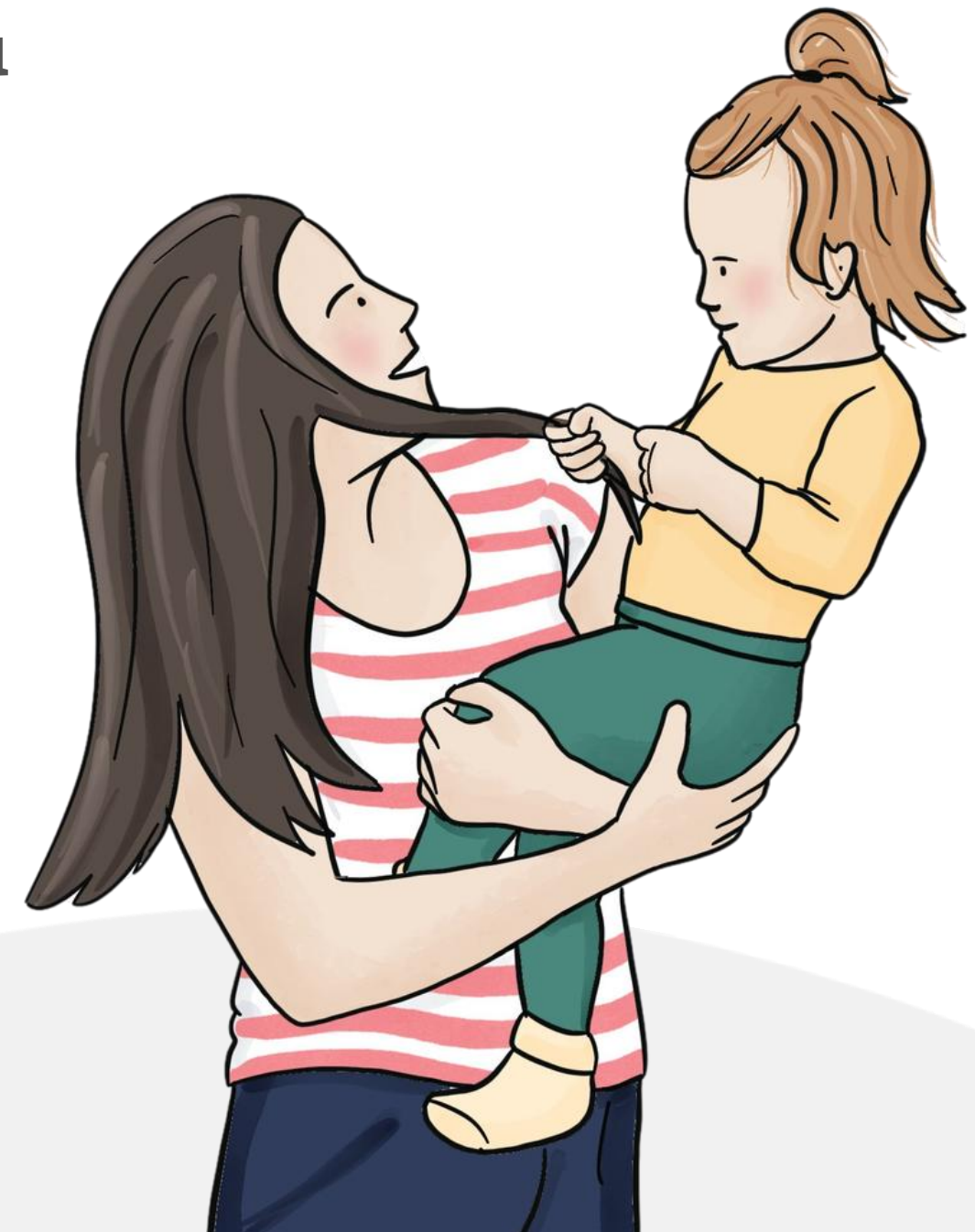
Rodina je klíčové prostředí pro vývoj dítěte

Dítě se v ní učí: jak fungují vztahy, co je bezpečí a jak se zachází s mocí

- rodiče nejsou systematicky připravováni na výchovu
- chybí dostupné, ověřené informace
- rodiče vycházejí z vlastní zkušenosti

Důsledky:

- opakování vzorců
- transgenerační přenos násilí

**Podpora rodičů = prevence
násilí na dětech**

Laskavé rodičovství

- není benevolence ani „výchova bez pravidel“
- je to **strukturované vedení bez násilí**

3 pilíře:

- bezpečí
- vztah
- hranice

Hranice nejsou tresty

Tresty:

- založené na **strachu**
- krátkodobá poslušnost
- narušují vztah
- dítě se učí vyhýbat se trestu

Hranice:

- založené na **vztahu a bezpečí**
- učí odpovědnosti
- jsou předvídatelné
- dítě rozumí „proč“

Respekt nevzniká ze strachu.

Praktické příklady

✘ „Okamžitě toho nech, nebo uvidíš!“

✔ „Tohle nemůžeš dělat, ubližuje to. Pomůžu ti to zvládnout jinak.“

✘ „Běž do pokoje, až budeš normální.“

✔ „Vidím, že jsi naštvaný. Zůstaneme spolu, dokud se neuklidníš.“

✘ „Já ti to říkal!“

✔ „Co by ti příště mohlo pomoci to zvládnout jinak?“

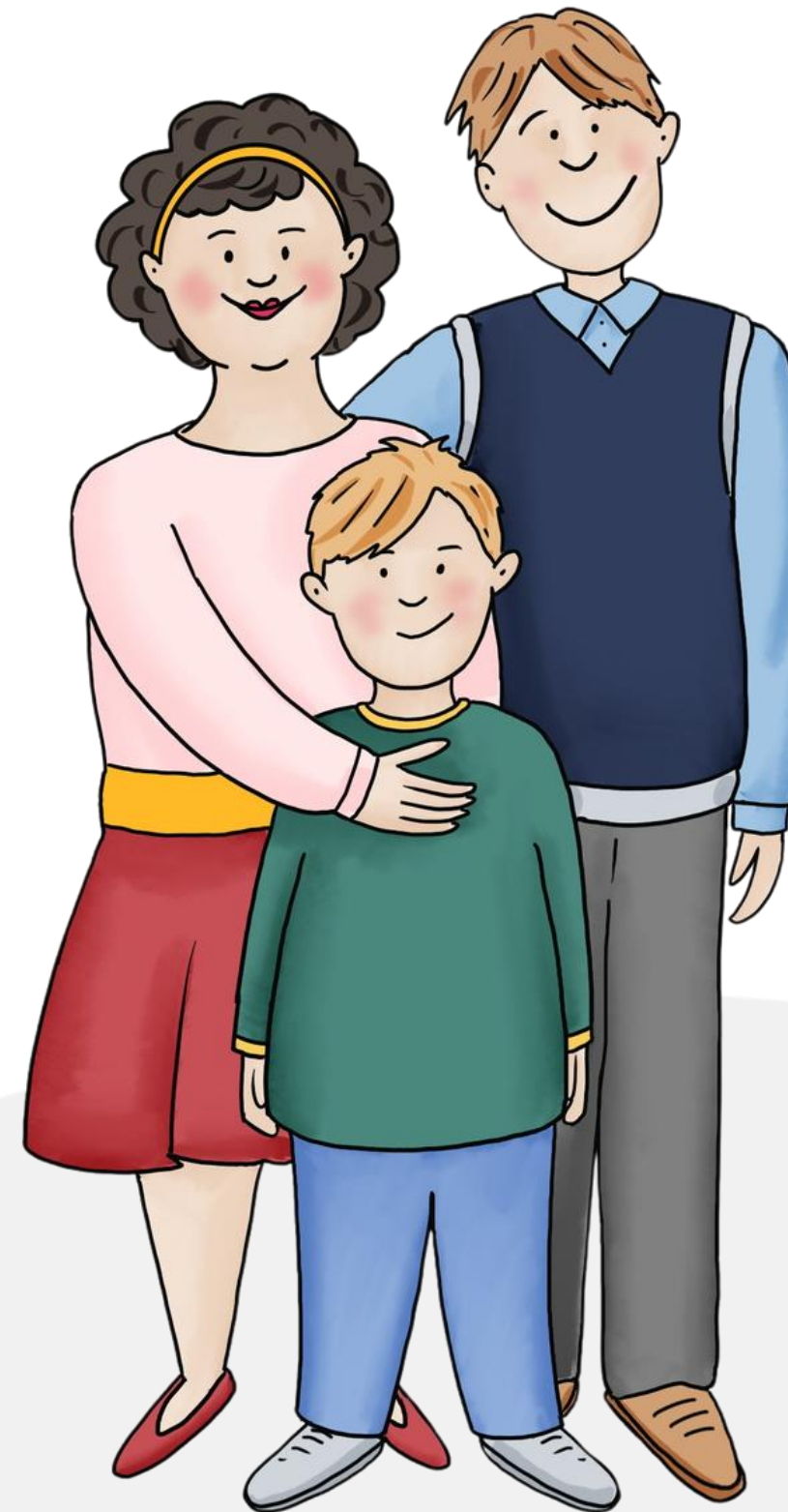
Proč tresty nefungují

- dítě se učí strachu, ne porozumění
- narušují vztah a důvěru
- fungují jen krátkodobě

Co děti skutečně potřebují

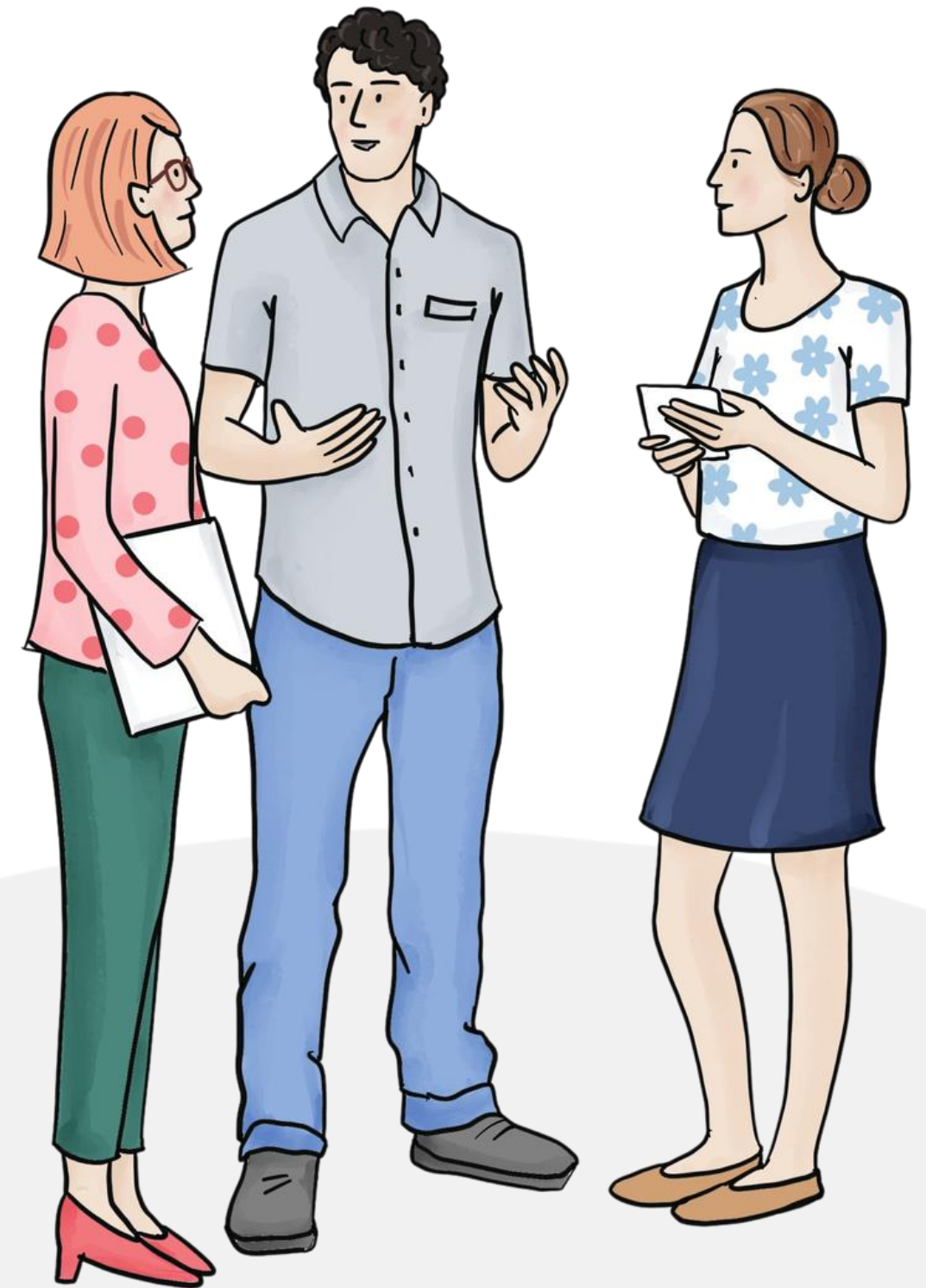
- **bezpečí** (fyzické i emoční)
- **pochoopení emocí**
- **předvídatelnost**
- **vztah**
- **jasné a laskavé hranice**

**Děti nepotřebují tvrdší výchovu.
Potřebují bezpečnější vztahy.**

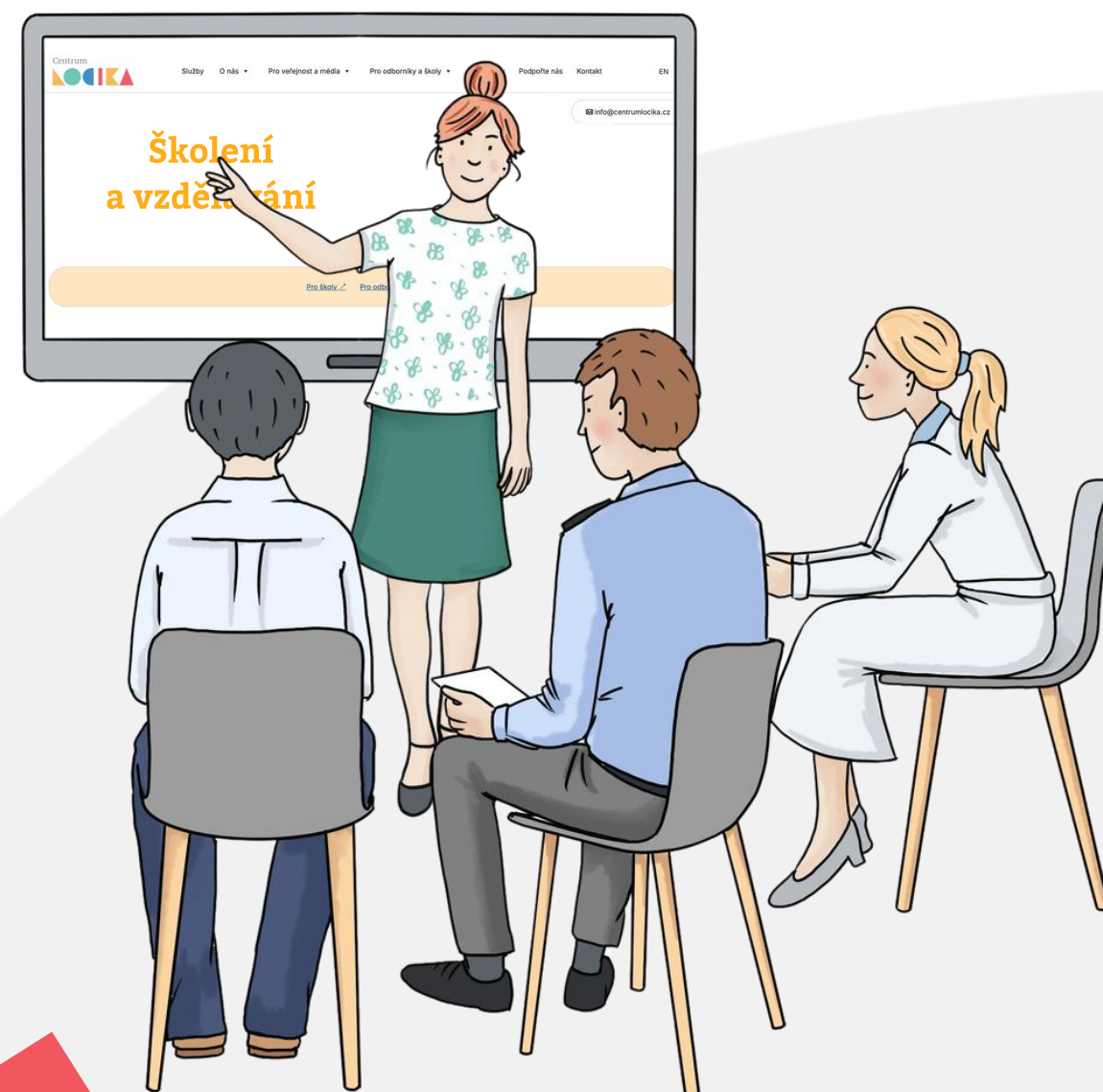
Role odborníků a institucí

- **podporovat rodiče, ne je hodnotit**
- **sjednocovat přístup napříč profesemi**
- **pracovat s chováním dítěte jako projevem potřeby**
- **posilovat prevenci, ne jen intervenci**
- **vytvářet dostupné a srozumitelné nástroje**

Jak můžeme spolupracovat

- **vzdělávání odborníků**
- **metodická podpora**
- **preventivní programy**
- **osvětové kampaně**
- **spolupráce na systémových změnách**

Malé otázky a reakce na každý den

Jak vést skutečný rozhovor s dítětem?
Nejdůležitější není, kolik strávíme, ale jak spolu strávíme.

Skutečný rozhovor podle věku dítěte

Předškoláci
→ V rozhovoru potřebují hru a blízkost (oční kontakt, pohlázení).
→ Rozhovor jim pomáhá pojmenovat emoce, které neumi sami vyjádřit.

Školáci
→ V rozhovoru hledají prostor vyprávět a ptát se. Trénují také, jak mluvit o pocitech, řešit konflikty a chápat spravedlnost.
→ Potřebují, aby rodič naslouchal a zajímal se o jejich svět.

Dospívající
→ V rozhovoru potřebují partnerský tón a partnerský tón.
→ Rozhovor jim pomáhá hledat vlastní názory, hledat řešení sami ani v těsné blízkosti rodičů.

Můžu si hrát s lebou?
„Jaký jsi měl/dnes den?“
„Mám tě rád/a.“
Pořebuješ s něčím pomoci?
Zajímá mě, jak to vidíš. Povíš mi víc?

Centrum **LOCIKA**

Kdy je správné říct ne...doslova kdykoli potřebujete!

Když nemáte kapacitu (fyzickou ani mentální).
Když nesouhlasíte.
Když byste kvůli tomu museli překročit své hranice.
Když se cítíte být využíváni.
Když cítíte potřebu říkat ano kvůli snaze vyhovět druhým.

Centrum **LOCIKA**

Nemůžeme si vždy zvolit, že budeme šťastní. Vždy si ale můžeme vybrat, že k sobě v chvílích smutku budeme laskaví.

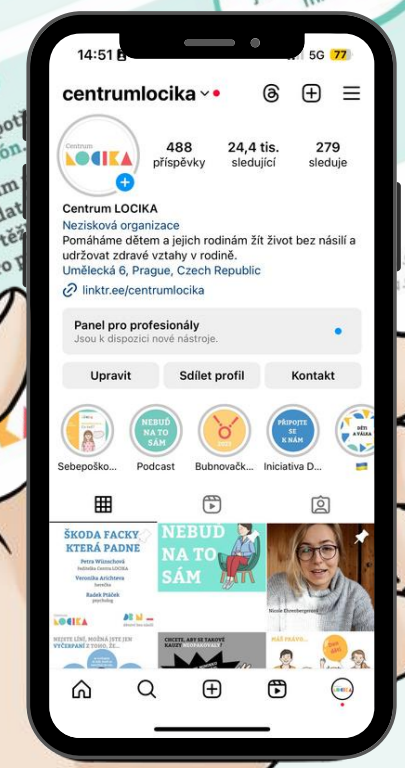
– Lori Deschene

Centrum **LOCIKA**

Co když...

- ...všechno dopadne dobře.
- ...si zasloužíte všechnu tu lásku.
- ...se vaše tvrdá práce vyplatí.
- ...to dokážete.
- ...vaše iracionální myšlenky nejsou pravdivé.
- ...se špatné věci nestanou.

Centrum **LOCIKA**

Infografiky

Praktický průvodce
laskavým rodičovstvím

Ke
stažení

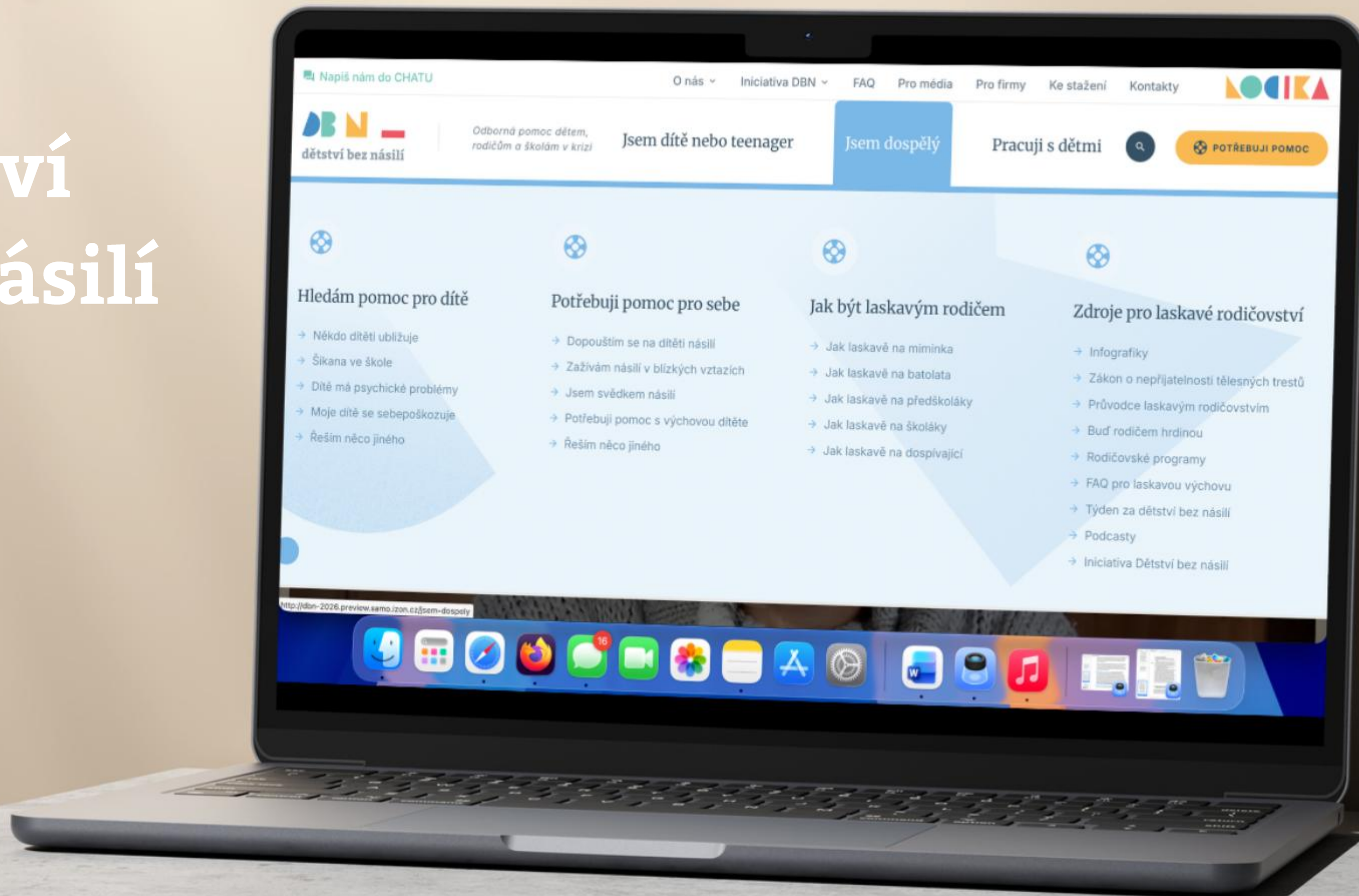
Příručka pro rodiče

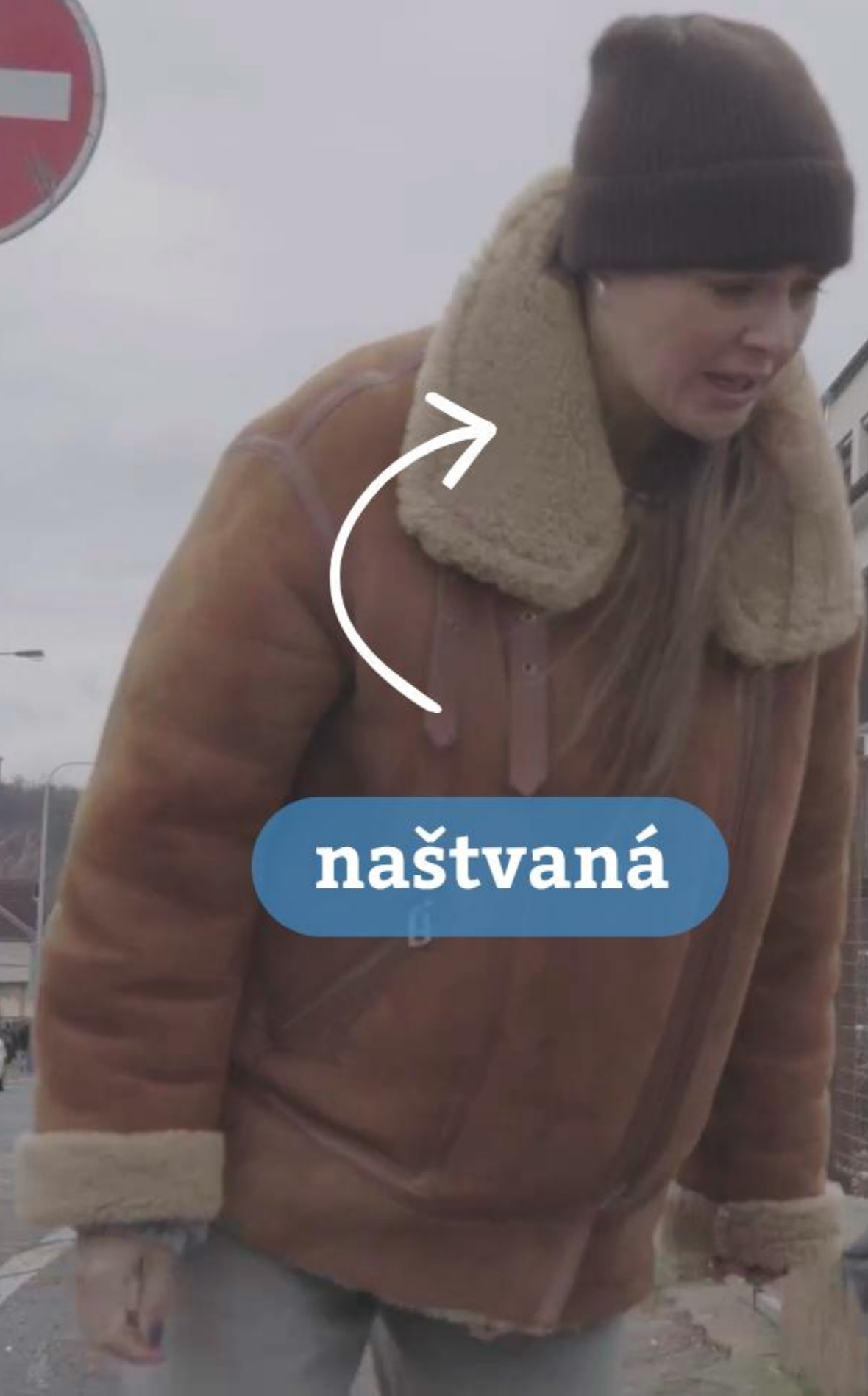

**Laskavé rodičovství:
Cesta k výchově
s hranicemi
a bez trestů**

Knihy

Web Dětství bez násilí

naštvaná

**Mohlo ho přejet auto.
Musí si pamatovat,
že je to nebezpečný.**

**Výchova
s hranicemi
a bez trestů**

Výchova s hranicemi a bez trestů

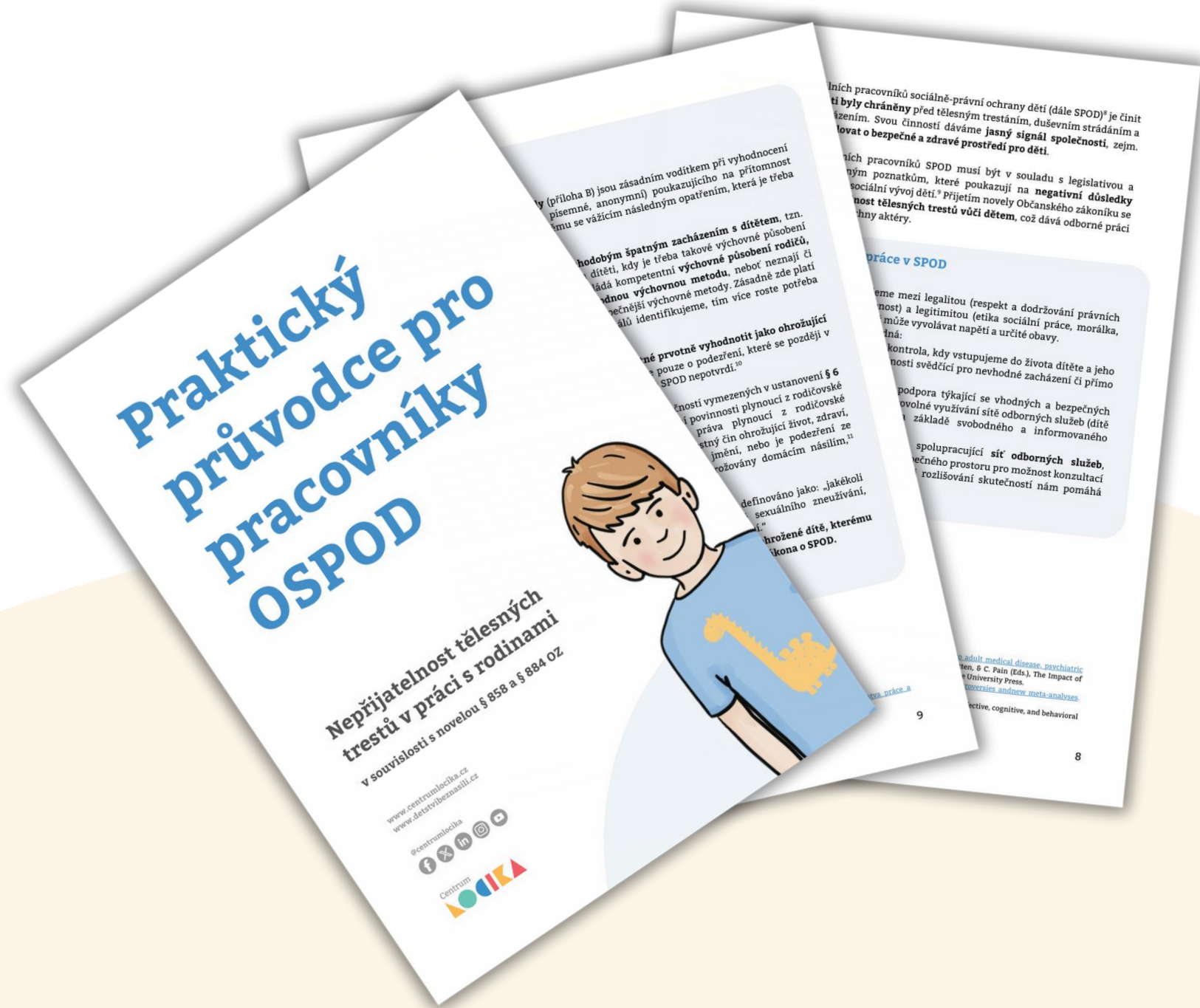
3. krok: držte hranici, mluvte klidně, jasně a krátce

Rodičovské programy

**Praktická podpora pro rodiče,
kteří chtějí nastavovat hranice
bez křiku a trestů.**

**Jak vychovávat děti
s hranicemi a bez trestů**

Praktický průvodce pro pracovníky OSPOD

Vzdělávejte se s LOCIKOU

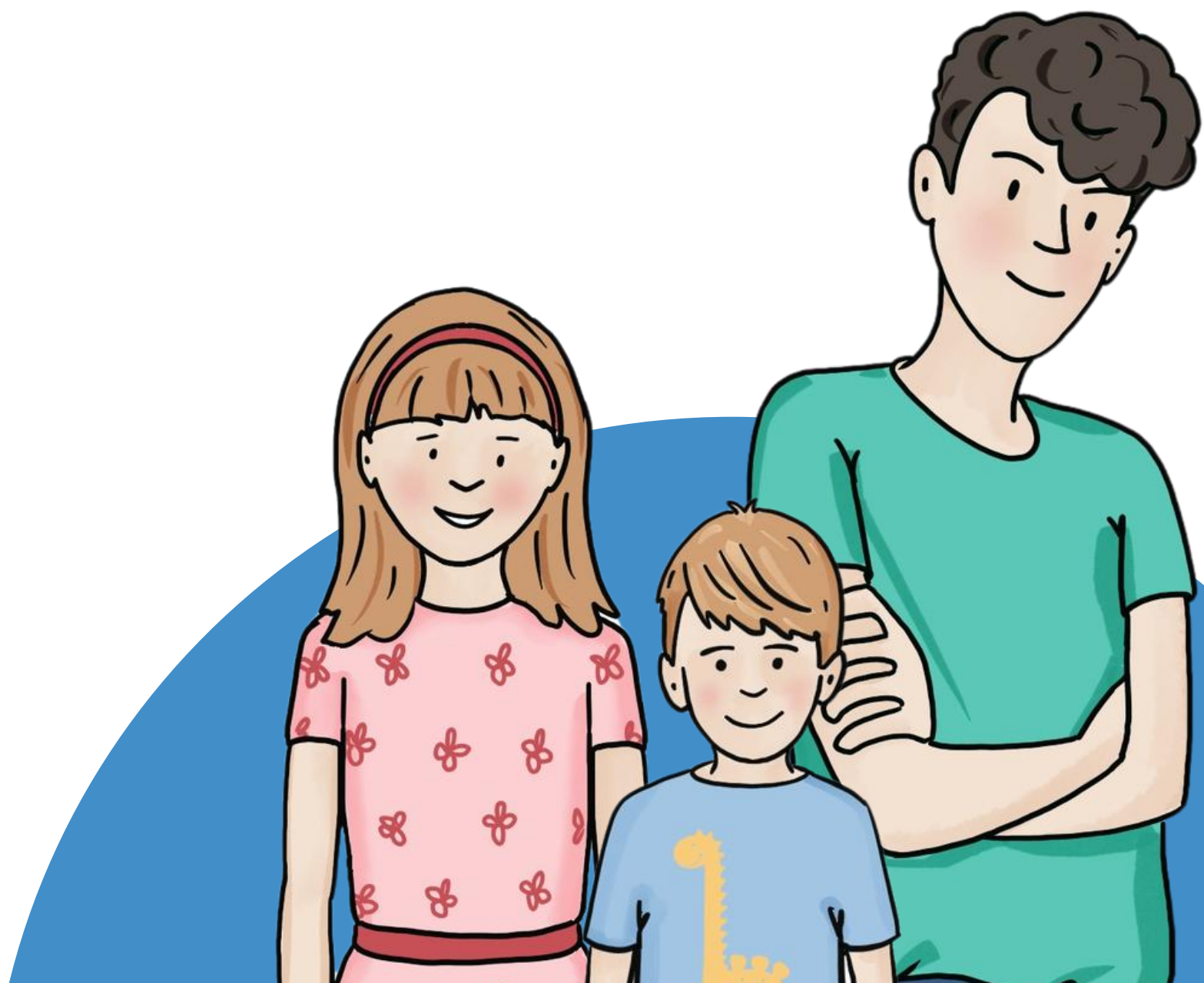
Podívejte se, co vám nabízíme.

www.centrumlocika.cz/vzdelavani

XI. ODBORNÁ KONFERENCE

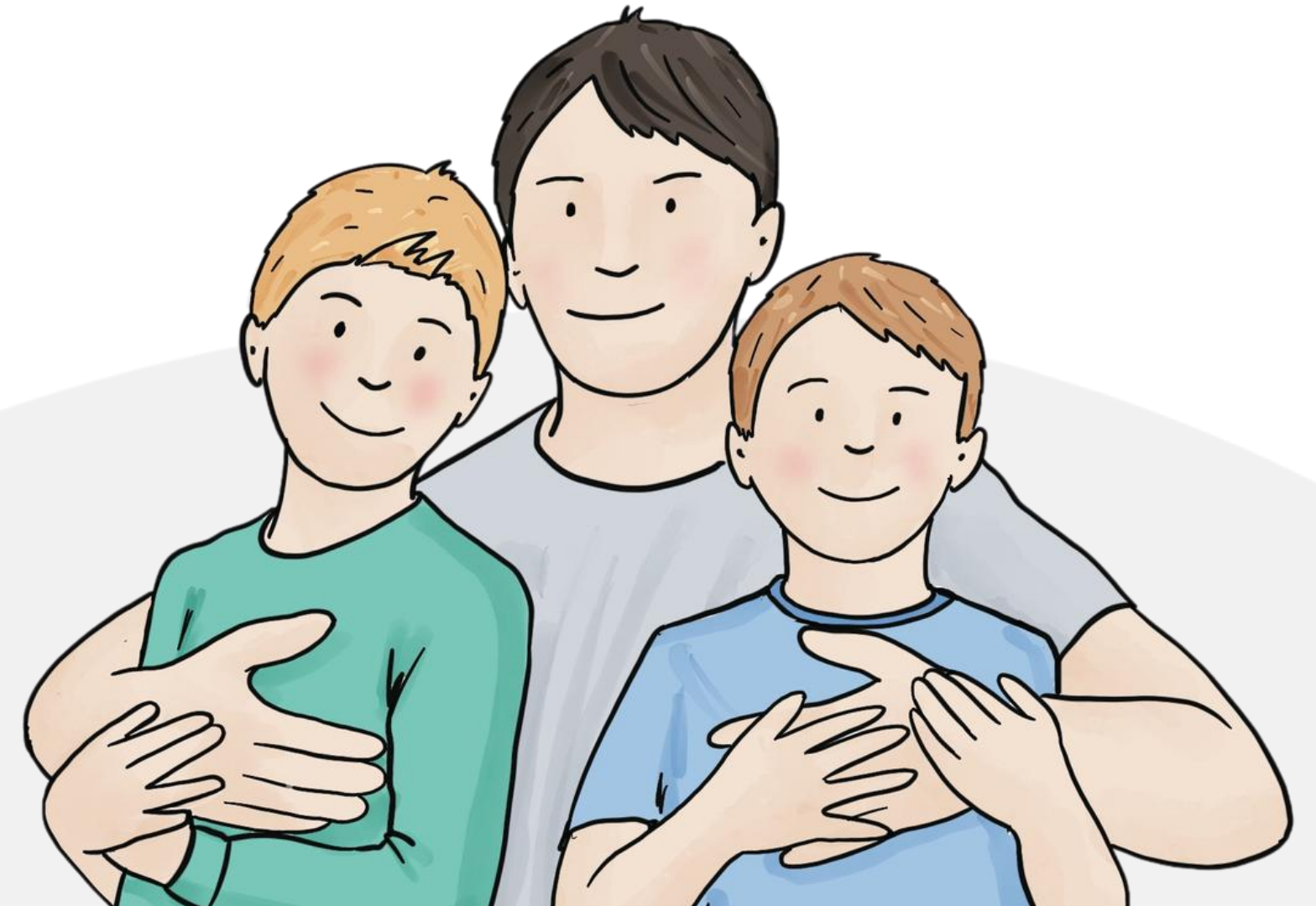
Novinky v pomoci dětským obětem násilí

11. května 2026
10:00 — 16:00

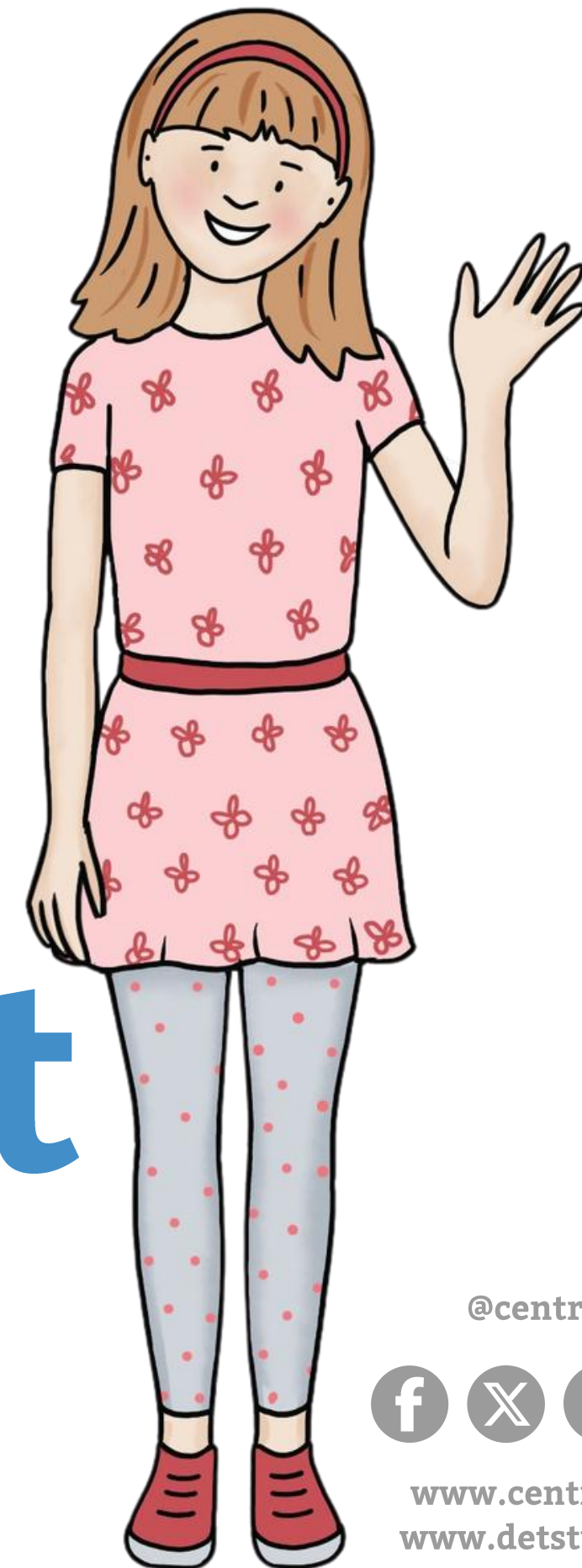
Bezpečné dětství začíná u nás

- každé dítě má **právo na bezpečí**
- **výchova bez násilí je základ, ne nadstandard**
- **změna je možná – a už se děje**

**Bezpečné dětství není jen
odpovědnost rodičů. Je to společná
odpovědnost nás všech.**

Děkuji za pozornost

Mgr. Magdaléna Černá
Vedoucí komunikace a prevence
Centrum LOCIKA

@centrumlocika

www.centrumlocika.cz
www.detstvibeznasili.cz